

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 4 NOVEMBER.

Prijzen op den spoorweg.

Het tarief Wasseige is sedert 1ste november in voege; de hoofzaak van de verandering is, zoals men weet, deze; de verre afstanden betalen wat meer, de kleine afstanden betalen minder. Dit wil zeggen, dat de rijken die verre reizen doen en kunnen betalen, eenige centiemen meer geven; dat de mindere man, die voor zijne kleine zaken niet verre reist, niet meer zooveel zal moeten betalen.

De verandering is dus redelijk. Waarom zijn de zoo gezegde doktrinaire volksvrienden dan zoo tegen de verandering, zij die altijd roepen dat zij alles voor den minderen man doen? Aan groote woorden is er bij hen nooit gebrek; maar als men die volksvrienden min of meer aan de beurs komt — o, dan zijn ze niet meer t'huus.

Het *Fondsblad* zegt, dat gisteren aan de statie van Gent, landbouwers en burgers luidrechtig hunne tevredenheid betuigden over de vermindering van de transportprijzen. Wij ook hebben uit onzen omtrek berichten ontvangen, waaruit blijkt dat men hier bij den werkenden stand, hoogstens tevreden is over de aangename vermindering.

Wij herinneren onze lezers dat, om de door het nieuwe tarief ingevoerde verminderingen op de staatspoorwegen te genieten, zij reizigerskaartjes voor heen en weer moeten nemen. Deze kaartjes brengen een vermindering bij van 20 ten honderd op de prijzen der enkele coupons. Zij zijn geldig: 1° Voor ééne dag als de reis voor het gaan geene 15 uren overtreft; 2° Voor twee dagen, als de te doorloopen afstand voor het gaan 15 uren overschrijdt. De duur der geldigheid dezer laatste biljetten eindigt te middernacht, den dag nadat zij genomen zijn. Nogtans, als eene reis te middernacht begonnen is, mag zij met dezelfde biljetten voortgezet worden.

Brieven uit Rome.

Eenige bladen beweren dat de H. Vader onlangs aan den Koning van Italië zoo geschreven hebben om te protesteeren tegen de opheffing der kloosterorden en op de noodzakelijkheid te wijzen in de vervulling van eenige vacante bisschopszetels te voorzien.

Volgens inlichtingen, welke wij uit zeer goede bron ontvingen, kunnen wij verklaren, dat dit gerucht geheel bijzijden de waarheid is.

De burgerlijke rechtbank van Rome heeft haar vonnis gewezen in het proces door Don Enrico Barberini, prins van Palestina, aangedaan aan den heer Gadda, koninklijk commissaris voor de overbrenging van de hoofdstad, betreffende de ontiening van 't klooster bijgenaamd van Barberini. Bij dit vonnis worden de bezwaren, die Don Enrico inbracht met het doel om de ontiening te beletten, voor ongegrond verklaard; maar, naar men zegt, zal de prins van dat vonnis in appel komen en zijne zaak tot voor de hoogste rechtbank brengen, alvorens voor de overmacht te zwichten.

Verscheidene branden hebben in de laatste dagen in de gemeenten Castelluccio en San Benedetto in de provincie Mantua gewoeld. Het is opmerkelijk, dat al die branden van brieven met bedreigingen zijn voorafgegaan. Op het marktplein van Florence hebben onbekenden eene hoop stroo in brand gestoken, dat in een houten loods lag en zulks na eerst eene toet met vette zelfstandigheden gevuld op het stroo gelegd te hebben. Gelukkig hebben de spuitgasten, bij tijds gewaarschuld, het vuur kunnen blussen, alvorens het zich medegeleed had aan de houten kramen, die overal op het marktplein opgeslagen zijn.

Men schrijft uit Maida aan de *Nuovo Periodo* van Catanzaro, dat de roovers, na 340 schapen op eene bezitting van den heer Romeo gedood te hebben, dezen hebben doen weten, dat als hij niet terstond eene zekere som gelds gaf, hij al zijne kudden paarden en koeien zou zien omkomen en buitendien zijn huis en zijne olijfboschen in brand gestoken zouden worden.

Daar vele der nieuwbenoemde Italiaansche bisschoppen aan groote behoeften zullen lijden, zou de H. Vader beslist hebben uit zijne eigene kas aan ieder dier bisschoppen bij wijze van hulpgeld jaarlijks eene som van 10,000 frank te geven. Hij hoopt dat de goddelijke Voorzienigheid hem daartoe de middelen zal bezorgen.

Overigens vloeien voortdurend uit alle oorden der wereld aanzienlijke giften naar het Vaticaan. Over eenige dagen nog deelde de H. Vader, gedurende een geheel welk hij verleende, mede dat hij de tijding ontvaangen had omtrent een hem gedaan geschenk van eene missie in Azië, bestaande in een massief gouden beeld, verrijkt met diamanten en kostbare gesteenten.

« De diamanten zullen er niet lang opblijven, » zeide Pius lachend. « en wat het beeld betreft, tenzij het kostbaarder is door de kunst dan door het metaal, kon ik wel eens in bekoring komen om den H. Laurentius na te volgen. »

Terwijl de H. Vader, ten spijt van de revolutionaire dagbladen, eene volmaakte gezondheid blijft genieten, wordt het Heilige Collegie evenwel met het verlies van eenige zijner leden bedreigd. Een der jeugdigste kardinalen, Z. Em. Mileti, 's Pauzen neef, leedt aan de tering, en er bestaat geen hoop meer op zijn behoud. Ook de Kardinaal Clarelli is zeer ziek, terwijl Kardinaal Amat eenen val heeft gedaan, die ernstige gevolgen kan hebben. Voorts is Kardinaal Barnabo bijna stekblind, en heeft Kardinaal Grassellini het geheugen verloren.

Eenige andere prinsen der H. Kerk, onder andere de kardinaal-aartsbisschoppen van Toledo, van Chambéry en Fermo, zijn door hoogen ouderdom te zwak voor hante bediening geworden. De eerste telt 90, de tweede 88 jaren. Toch zou, naar men wil, de H. Vader niet voornemens zijn nieuwe kardinalen te benoemen, ofschoon er 22 plaatsen ledig zijn. Maar in eenen staat, waarin thans de Kerk verkeert, houden de Pauzen slechts zelden consistoriën voor deze benoemingen.

Z. H. Pius IX heeft den 27 een consistorie gehouden, in welke hij eene aanspraak gedaan en verscheidene bisschoppen gepreconiseerd heeft. De *Observatore Romano* geeft te dien opzichte de volgende bijzonderheden: In het Consistorie van dezen morgen heeft de Paus 18 aartsbisschoppen en 37 bisschoppen, namelijk de aartsbisschoppen van Parijs, van Auch, van Tours en den bisschop van Rodez benoemd. Het meeste deel der andere gepreconiseerde prelaten zijn Italianen. Men kan van de aanspraak des Pauzen den volgende korten inhoud geven:

De Paus heeft de kardinalen, zonder de gewone plechtigheid vereenigd, ten einde hun zijn ontwerp om in de geestelijke noodwendigheden der Italiaansche geloovigen te voorzien, bekend te maken; hij zal, indien het noodig is, den dood zelf ondergaan.

In den tegenwoordigen toestand van Italië, en hoorende de herbaalde smectkranten der geloovigen van dit land, heeft hij besloten, niet meer uit te stellen, in de talrijke ledige bisschopszetels te voorzien: hij zal ook welhaast in andere voorzien eene plechtigheid voor de zaligheid der zielen. Hij verstoot plechtiglijk de hem aangeboden waarborgen: hij handelt alleenlijk uit kracht en macht, die hem door Christus is toegekend. Hij verklaart vermetel en boos degenen, die in Duitschland het Concilie aangerand hebben in congressen of heiligschendende schriften, en hij betreurt dat deze door zekere ministers beschermd zijn geworden.

Hij prijst de bisschoppen die deze dwalingen bestreden hebben, namelijk den bisschop van Munchen, en hij beveelt voor de verdwaalden en voor de kerk te bidden.

Men telegrafeert uit Rome, dat de katholieke dagbladen de veropenbaringen loochenen van den heer Jules Favre, die door telegrammen werden bekend gemaakt. Er greep vrijdag eene lustige optocht plaats van patriotten naar Mantana. Deze hebben besloten eene inschrijving te openen om een plaatselijk standbeeld op te richten ter nagedachtenis der geseuvelde garibaldianen.

Te St-Truiden is het eerste nummer verschenen eener *Gazette van St-Truiden*, orgaan der katholieke associatie aldaar.

Wij wenschen dien nieuwen confrater hartelijk welkom.

— Men schrijft uit Gent:

Wij vernemen dat de werstaking der mekaniemakers in onze stad geëindigd is. De werklieden zijn dan eindelijk met de bazen overeengekomen en in al de werkgestichten gaat de arbeid volop hervat worden.

De heer burgemeester heeft gisteren morgen om 10 uren ten stadhuize 25 afgevaardigden der der werklieden ontvaangen, vertegenwoordigende de 5 grootste werkhuizen onzer stad. Na eene gedachtenwisseling die een uur heeft geduurd, hebben de werklieden het tarief aangenomen welk de bazen den 10 oktober hebben vastgesteld, met deze uitlegging, door den heer burgemeester gegeven, dat de patroons zich verbinden om maar toegevoegde uren te eischen

aan den taks van het nieuwe tarief welk 10 % verhoogen bevat.

— GAZETTEN KOOP! KOOP! KOOP! — Welke is de ziekte van de Sociëteit?

De *Ongelooovigheid!*
Welke is het bekwaamste middel om de ongelooovigheid te verspreiden onder de menschen?

De *drukpers!*

Gaat naar de statie van Kortrijk: van 's morgens ten 7 tot Sure 's avonds, zult ge daar altijd den zelfden wandelaar vinden met een bord aan den hals en gehele schijven gazetten:

- « *Etoile Belge*, M'sieu? »
- « *Chronique*, M'sieu? »
- « Geef me *la Belgique*. »
- « *Le n'a plus*, M'sieu! »
- « Geef me dan *le Bien Public*. »
- « *Votez-vous l'Indépendance*, M'sieu? »
- « *Le Bien Public*, zeg ik! »
- « *Tous vendus*, M'sieu! »

Gaat naar de maan met uwe slechte gazetten!... Ik come tot Gent:

— « *Etoile-Etoile-Etoile!* » babbelt er een zoo rap als de wind:

- « *Etoile-Etoile-Etoile!* »
- « *Etoile Belge*, M'sieu! »
- « Hoe vele? » zegt er daar ne *Voyageur*.
- « *Dix centimes*, Monsieur!

En hij weer:

— « *Etoile-Etoile-Etoile!* »

En in korten tijd ziet gij d'*Etoile* in alle handen: liberale en katholieke...

Chu! chu! uuch!... Ouf!... Ik ben te Brussel.

't Eerste is een jongen of bij den uitgang van de statie;

— « *Etoile belge, édition du matin!* »

Een beetje verder een oud wijf, die tinnelt van de koude:

— « *Indépendance! Indépendance!* »

En in 't midden van de strate hoor ik niet anders als « *la Chronique!* à un cent! »

— « *La Chronique, la Chronique.* »

Garçon geef me « *la Belgique!* »

— « *la Chronique*, M'sieu? »

— *Fourt* met uwe *Chronique!* »

« Hebt gij mij *le Bien Public* niet? »

— « *La Chronique*, M'sieu, dernières nouvelles! »

'k Ga naar 't hotel, en 'k zal daar eene gazet lezen.

— « Madame, un verre de bière! »

— « Du faro, M'sieu? »

— « Non, Bavière! »

— « Garçon, journal! »

— « *Vici Miss!* » en hij geeft den *Etoile*.

— « Un autre! » en hij brengt de *Indépendance*.

— « Un autre! » en hij komt met de *Chronique*.

— « Un autre! »

— « C'est tout, M'ss! »

Saldementen! Zal ik van Kortrijk naar Brussel gaan zonder eene katholieke gazette tegen te komen? Ja, geen eene! geen eene te Kortrijk meer, want daar en zijn er al te gäre aan den ijzerweg maar een handvol om voort te verkoopen; geen een te Gent, 't en zij de *Bien Public*, 's achiernoens; geen eene te Brussel, noch in de straten, noch in de hotels!

En nogtans, zijn 't al joden of geuzen alleen, die gazetten lezen?

Neen, de katholieken lezen ze ook!

En nogtans die slechte gazetten zijn verboden?

Ja maar, de katholieken vinden er geen kwaad in: immers de *Indépendance* is wel opgesteld, de *Etoile* geeft 't eerste nieuws, en de *Chronique* is kluchtig.

Men heeft schoon zeggen: 'k en vinde daar geen kwaad in, of 'k en leze maar dat er uit; dat zijn al kale excuses! Gij helpt het bestaan voortduren van de slechte gazetten, en dat is meederven in 't verspreiden van ongelooft. Ten derde, gij verergert daar mee anderen, die zulke gazetten koopen en lezen omdat zij het zien van u? En eindelijk gij stelt u vrijwillig in groot gevaar van uw eigen geloof te kort te doen en het te verliezen!

Eilaa! zoo lang die pest van slechte gazetten zal heerschen onder de katholieken, al onze pogingen zijn vruchteloos!

Alle dagen drinken de katholieken bij die lezingen geheele lepels vergift in, en zij paizen er niet aan, en zij maken dat niet meer!

(Jaar 70.)

— De hongersnood heerscht door geheel Persië.

Alleen te Meschid, eene stad van 120,000 inwoners, zijn ongeveer 80,000 personen, deels van gebrek, deels ten gevolge der daarbij ontstane ziekten, omgekomen.

Tot overmaat van ramp is de oogst nog schraller uitgevallen dan ten vorige jare, en wordt de uitgehongerde bevolking door rondzwervende benden uitgeplunderd.

Buitenlandsch nieuws.

In plaats van op zijn gemak uit te rusten in het lommer der gebeeldhouwde koffiehuisen der met prachtpalazen omhooorde *Piazza* van Florence, tracht prins Napoleon nog eene rol in Frankrijk te spelen. Onbeschaamd als een Bonapart, wil hij den sluier werpen op de ellendige rol, door hem op Corsica gespeeld, en durft zelfs politieke raadgevingen aan Frankrijk schrijven!

Men heeft reeds gezien dat hij in zijne soort van plebisit maar drie regeeringsvormen voor Frankrijk als mogelijk erkent: de republiek, het koninkdom der Bourbons, of de dynastie der Bonaparten. Hij vergeet, derhalve, het beste vorstelijke beheer welk in dat land ooit bestaan heeft; het grondwettelijk koninkdom der Orleans.

Die nieuwe kuiperij ten voordeele des gevallen keizers, of van dezes zoon, zal echter niet meer opgang maken dan zijne zotte kuren in den departementalen Raad van Ajaccio, alwaar hij onbedacht de kegels omvergestooten heeft door de Bonapartisten met veel moeite opgesteld. Zijne raadgevingen zullen hetzelfde lot ondergaan, zelfs bij een groot deel zijner geestverwanten.

Het parizer blad *le Français* vermeent te weten dat te Versailles eene kunstgreep wordt voorbereid, met doelwit om, bij de herneming van de zittingen der nationale Vergadering, bij verassing eene stemming uit te lokken, welke de terugkeer van den zetel des staatsbestuurs naar Parijs beslist.

Dat plan zou beginnen met verzoekschriften der parijzische groothandelaars en modemagazijnen. Vervolgens zou M. Thiers, door al de ministers ondersteund, eene schitterende redevoering doen, na welke de Kamer aanstands tot de stemming moet overgaan. De President der Republiek schijnt, inderdaad, zeer verlangend om naar de oude hoofdstad weer te keeren. M. Barthélémy werkt in dezen zin krachtig op hem in. M. Crévy, de voorzitter der nationale Vergadering, wenscht in Versailles te blijven doch M. Casimir Périer is zeer parijzisch gezind.

De wekelijkse zitting van de bestendige commissie der nationale Vergadering is eergisteren vrij belangrijk geweest. Dezelve werd bijgewoond door een drietal ministers: de heeren Casimir Périer, Pouyer-Quertier en de Rémusat.

De groote meerderheid der leden was van oordeel dat 't Staatsbestuur zich zooveel mogelijk dient te onthouden van uitzonderlijke maatregelen tegen de dagbladen der bonapartisten te nemen. Zij wenscht eveneens dat het gouvernement niet één dagblad bezoldige, om er door verdedigd te worden.

Ziedaar twee uitmuntende besluiten, die veel krachtadiger zullen werken dan al de geweldige en geheime redmiddelen tot hertoe door de hooge bestuurmannen in Frankrijk tewerk gesteld om de losbandigheid der drukpers te beteugelen.

Al het geschrijf der bonapartisten bladen, al het geld welk de gevallen keizer daaraan verkast, kan tot niets meer dienen in Frankrijk, welk land een nieuw tijdvak van regeeringsvorm en vrijheid is ingetreden, en waarvoor nooit meer Napoleons op den troon zal plaatsen.

M. de minister Périer heeft vooral aangedrongen op eene zoo breed mogelijke vrijheid der drukpers.

Het tweede besprokene vraagpunt was de munteris, gevolg van den ontzaglijken uitvoer der gouden en zilveren species, ter afbetaling der oorlogsvergoedingen door de Franschen aan de Duitschen.

M. de financie-minister schrijft die crisis gedeeltelijk toe aan de speculatie op de edele metalen en de verberging van geld door bijzondere personen. Een nauwkeurig onderzoek heeft aangetoond dat de pasmunten geenszins uit Frankrijk verdwenen zijn, maar dat zij er verborgen worden gehouden.

Volgens de verklaringen van M. Pouyer-Quertier, heeft het Staatsbestuur nu eene over-enkomst getroffen met een groot financieel gesticht, welk eersdags coupons van beneden de 20 frank zal uitgeven, zonder gedwongen loof, doch gewaarborgd door de neerlegging eener gelijke som in de Bank van Frankrijk. De schikkingen, met het Escomptkantoor genomen, zullen de werkingen der speculanten verlammen, en het verbergen der geldspecies zal afnemen naarmate het vertrouwen in de handhaving van den vrede en der openbare orde hersteld zal worden.